

Barn- och utbildningsnämnden**Motionssvar 25 elever i varje klass**

Dnr BUN24/30

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Motivering

Som framgår av underlaget är sambandet mellan klasstorlekar och studieresultat inte helt givet. Samtidigt skulle ett införande av storleksbegränsning påverka verksamheternas ekonomi negativt och få konsekvenser för valfriheten. Flera nya skolor är under uppförande, och i takt med att de öppnar kommer klasstorlekarna i de flesta skolor att minska naturligt. Vi har också i närtid tillfört annan resursförstärkning, genom de många nya särskilda undervisningsgrupperna.

Mittensstyrets ambition är att med god ekonomisk hushållning uppnå högkvalitativ verksamhet för varje skattekrona, vilket blir svårare med motionärens förslag. Skulle det längre fram, efter att de nya enheterna är på plats, finnas utmaningar som beror på alltför stora klasser, kan frågan prövas på nytt.

Beslutsunderlag

Motionssvar – 25 elever i varje klass, 2024-05-15

Motion – 25 elever i varje klass, 2024-02-26

Beslutet expedieras till

Kommunfullmäktige

Barn- och utbildningsnämnden

Motionssvarsunderlag

Motionen innehåller förslag om att succesivt införa en anpassning om ett riktmärke med 25 elever per klass samt framöver göra justeringar i budgetfördelningen inom förvaltningen utifrån införandet av riktlinjen.

Förvaltningens sammantagna bedömning är att en reglering av antalet elever i varje klass till 25 kan få en rad olika konsekvenser för Ekerö kommun som skolhuvudman, både ekonomiska och organisatoriska. Vi resonerar kring olika möjliga konsekvenser nedan. Förvaltningen anser att om ett sådant riktmärke eller riktlinje ska införas måste frågan först utredas grundligt.

Inledningsvis finns det anledning att kortfattat peka på vad forskningen säger om klasstorlekens betydelse för elevers resultat. Det finns flera studier som påvisar samband mellan klasstorlekar och studieresultat, men sambandet varierar med elevernas ålder och socioekonomiska bakgrund. Elevers resultat tenderar att gynnas av mindre klasser främst i yngre åldrar, äldre elever tycks inte påverkas i samma utsträckning. Vidare tenderar elever med sämre socioekonomiska förutsättningar att gynnas av mindre klasser. Samtidigt finns också studier som inte visar några positiva effekter av mindre klasser.¹

Det är dock svårt att se hur en generell begränsning av elevantalet till 25 elever per klass inte skulle medföra ekonomiska konsekvenser i form av ökade totala kostnader och därmed en ökad genomsnittskostnad per elev. Ekerös resursfördelning till skolor är i huvudsak volymbaserad, vilket betyder att varje skola erhåller ett fastställt belopp per elev, en så kallad "skolpeng". För de skolor som idag tar emot fler än 25 elever i varje klass kommer en begränsning av elevantalet innebära minskade intäkter. Samtidigt som intäkterna för skolan minskar kommer dock inte kostnaderna minska i motsvarande grad, detta eftersom de största kostnaderna i form av personal och lokalytor i princip kommer att vara detsamma.

När den totala kostnaden för kommunens skolverksamhet ökar och elevantalet är detsamma ökar genomsnittskostnaden per elev. Det betyder i sin tur att kommunen behöver betala ut en högre skolpeng till fristående skolor eftersom ersättningen baseras på kommunens genomsnittskostnad per elev.

En begränsning på 25 elever per klass får också konsekvenser för valfriheten, eftersom de flesta skolorna inte kan utöka med fler klasser i befintliga lokaler.

Även för skolor som normalt inte tar emot fler elever än 25 per årskurs kan en begränsning i klasstorlek få konsekvenser. Ofta skiljer sig storleken på årskullarna år från år, ett år kan de ha 20 elever i en klass medan ett annat år kan de ha närmare 30 elever. En begränsning på 25 elever per klass kan då slå extra hårt mot vissa skolor i kommunens ytterområden då de med fler elever ett år kan kompensera för år med lägre elevantal.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att det mycket väl kan finnas fördelar med ett riktmärke på 25 elever per klass i kommunens skolor, både för lärare och elever. Samtidigt är bedömningen att det troligen skulle innebära både ekonomiska och organisatoriska konsekvenser varför införandet av ett sådant riktmärke först grundligt behöver utredas. Den totala kostnaden för skolverksamheten kommer troligen att öka vilket innebär att antingen behöver mer medel tillföras eller så måste omfördelning ske av befintliga medel.

Elin Elfqvist
T f förvaltningschef

Jacob Holm
Utvecklingsledare